

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Velja

za Jugoslavijo . . . K 10—
» ostalo inozemstvo » 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano o h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravnistvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir« v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVIII.

Celovec, 14. februarja 1919.

Št. 7

Naš položaj.

V Celovcu, 11. februarja 1919.

Nemci na Koroškem so izrabili ugodni strateški položaj, ko imajo zasedeni dve tretjini slovenskega ozemlja v deželi, v to, da so uprizorili „ljudsko glasovanje“ za Nemško Avstrijo ali za Jugoslavijo. In sedaj zmage polni bobnajo po svetu: Glejte, toliko Slovencev se je oglasilo za Nemško Avstrijo in samo toliko za Jugoslavijo. Do 7. februarja je bilo po poročilih nemških časopisov oddanih 61.899 glasov v prilog Nemški Avstriji, to je 85%, v prilog Jugoslaviji pa 360 glasov, praznih pa je bilo 58. Kje so bili oddani ti glasovi?

Kdo je to glasovanje odredil? Ali morebiti ameriško odposlanstvo, ki ima določiti začasno mejo med nami in Nemci? Ne! Odredili so ga Nemci sami. Glasovanje se je vršilo po nemškem pritisku. Opozarjamo naše bralce na poročila z dežele! Ta bi bila lepa, da bi celovski Nemci odločevali, koliko ima pripasti našega ozemlja k Nemški Avstriji in koliko k Jugoslaviji. Tako daleč, hvala Bogu, še nismo. Naša usoda se bo odločila na mirovnem kongresu v Parizu, pa ne v Celovcu.

Ko smo bili Jugoslovani v Grabštanju, so vpili, naj antanta zasede „sporno“ ozemlje, ki pa sploh ni sporno, ker povsod prebivamo Slovenci, in naj odredi ljudsko glasovanje. Ker se to ni zgodilo, so pa sami začeli antanto igrati, zasedli velik del slovenskega ozemlja in sami odredili ljudsko glasovanje. Bog nas varuj pred tako antanto! Veliko Slovencev sploh ni oddalo glasovnic, ker nihče ne more siliti, da naj se oddajo. Take moči Nemci nimajo več. Na Koroškem igrajo še zmiraj Hindenburga in Viljelma — to je res. A tudi te Hindenburgove zmage bo kmalu konec. Glasovanje za Nemško Avstrijo ali Jugoslavijo, ki so ga Nemci uprizorili, je torej za rešitev vprašanja na Koroškem brez pomena. Prepričani smo, da tudi ameriška komisija na to ne bo polagala nobene važnosti, akoravno je težko se nživeti v nekaterih dneh v položaj, ki vlada v deželi.

Slovenci smo bili vedno sužnji in hlapci. Bili smo obrski in pozneje nemški sužnji, Nemci so bili gospodje, mi ponižni sluge, Nemci so bili grajščaki, mi bajtarji, Nemci so bili kulturonosci, nas pa se ni hotela prijeti kultura (namreč nemška), Nemci so bili vse, mi nič. Tako nas slikajo nemški zgodovinarji. Vprašamo vas, ali je tako bajtarsko ljudstvo sploh zmožno odločevati o svoji narodni usodi? Saj smo bili taki in gorje nam, če smo trdili, da ni vse res, kar pišejo nemški učenjaki o nas. Ali smo torej zmožni sami odločevati? Ne bo li ljudstvo glasovalo v senci nemških bajonetov napačno? Gotovo! Slovake, ki so delili z nami na Ogrskem isto usodo, tudi niso vprašali, ali hočejo biti rešeni ali ne. Čehi so kratkomalo zasedli kraje, kjer prebivajo krvni sobratje, pa je bilo konec besed. Zato bi morali Jugoslovani z nami isto napraviti.

Šolstvo, sploh vso koroško ozračje je tako vplivalo na naše ljudstvo, da sploh ni zmožno odločevati, ker ne zna ločiti pravice od krivice. In če vprašate nekega nemškega kmeta, tudi ta ne bo dal jasnega odgovora. Zato pa to „ljudsko glasovanje“ tudi iz tega vzroka za do ločitev mej nima nobenega pomena. Voditelji, ki načelujejo pri vsakem narodu ljudstvu in vplivajo povsod na izraz mišljenja, so morali bežati iz dežele. Zato jih je pa ameriška komisija zaslišala v Mariboru in Velikovem.

Za prihodnjo nedeljo so razpisane v Nemški Avstriji volitve. Dve tretjini ozemlja, kjer prebivamo koroški Slovenci, imajo zasedeno Nemci. To je krivica. To je hipna moč. Zato so tudi te volitve za nas brez pomena. Nemci so postavili 9 kandidatov. Po tem soditi, bi nam privolili takozvani „slovenski volilni okraj“ bivše Avstrije. Ker smatramo tudi te volitve samo kot hipni izraz nemške moči na Koroškem, ker mirovna konferenca še ni določila meje med nami in Nemci, se volitev ne bomo udeležili, ker kot jugoslovanski državljani, za kar se sami smatramo, tudi volilne pravice nimamo. Če bi nas pa siliti, bomo oddali neveljavne glasovnice. Svojih kandidatov nismo in tudi ne moremo postaviti, drugih pa volili ne bomo, volili pa bomo, ko pride

čas volitev za pokrajinski zbor v Ljubljani ali pa za državno veče v Belemgradu.

O ljudskem glasovanju na Koroškem,

ki so ga Nemci uprizorili, piše „Slovenec“ 9. februarja med drugim sledeče: Včeraj nas je presenetilo koroško nemštvo z novo šalo. Nato navaja poročilo o „glasovanju“. Nemci si ne upajo uradno povedati, kdaj se je vršilo to glasovanje, kje, v katerih krajih. Niti mi, niti ameriška misija ne ve ničesar o glasovanju na Koroškem. Nemci upajo, da bodo s takimi objavami koga premotili. Pa motijo se! Kar Nemci na Koroškem počno, je zločinska mistifikacija javnosti, ki pa jim prav gotovo ne more biti v korist, ker prav do golega razkriva vso propalost koroške nemškutarije, ki je pravi krvosesi ljudstva, nemškega in slovenskega.

Sicer pa tudi v krajih, kjer je slovenski element morda prisiljen k molku po sili ali zvičaju, ta nemški bluf ne bo držal. Opozarjamo le na izjave francoskega lista „Temps“, ki pravi, da so izključene diskusije o krajih, kjer gre za popravo očividne krivice in pa kjer se je pod tujim (nemškim) gospodstvom mišljenje ljudstva tako potvori lo, da bi ljudsko glasovanje ne podalo pravične slike o položaju. Ti dve točki veljata za koroško Macedonijo bolj kot za katerokoli drugo deželo v Evropi.

Značilna pa je tudi resolucija švedskega socialista Engberga na bernski mednarodni socialistični konferenci, ki se glasi: Naj se zveza narodov v slučajih, v katerih je sistematično raznarodovanje preprečilo svoboden razvoj prebivalstva, ozira pri odločitvi o teritorialni pripadnosti na to dejstvo! Jasen memento koroški nemškutariji! Svet se suče drugače, kakor to želé nemški mogotci, ki so padli s svojih prestolov. Zato tudi ta nemški bluf nikomur ne bo pobelil glave.

Zahteve civiliziranega sveta so: Stare krivice se naj popravijo!

Podlistek.

Kako se mi je godilo pri izpitu.

(Spisal J. Z.)

2.

Po tako prijetni noči bi vsak rad počival, meni pa ni dalo miru. Takoj po zajutru sem se preoblekel in okoli enajste ure me je že občinstvo občudovalo, ko sem kakor kak ženin stopal v cilindru proti stari Kranjski hranilnici na trgu cesarja Jožefa. V drugem nadstropju tistega poslopja je namreč kraljeval stari finančni nadsvetnik Luschan, bog kranjskih davčnih uradnikov; sicer je bil pravi predstojnik vsakokratni deželni predsednik, ki je imel pa dovolj drugih poslov, in samo na dekretih si imel priliko občudovati njegov podpis, pri raznih predstavah pa njegovo osebo. Pravi šef ni bil torej on, temveč finančni ravnatelj, ki je bil strokovnjak in je faktično finančnim uradom načeljeval. V času mojih dogodkov je bil tak šef znani zgodovinar Dimitz, ki je bil dober mož, pa je bolj tičal v raznih listinah in letnicah, nego v suhoparnih aktih in številkih polnih izkazih. Zato je rad prepustil ta važni posel svojemu prvemu uradniku, imenovanemu nadsvetniku, ki je skrbno in dostojanstveno vodil ladjo davčnih uradov, to se pravi, bil je oddelni predstojnik neposrednih davkov.

K temu gospodu sem se torej šel pokazati v novi, črni obleki, katero mi je bila mati nalašč za to priliko naročila. Pisarne takih uradnikov obstoje navadno iz dveh prostorov: iz predsobe,

v kateri sedi kak praktikantek ali podobna živalica, in iz prave pisarne, v kateri uradujejo visoki gospod sami, v vsej njih mogočnosti in veljavi, dostojanstvu in ugledu.

Ponižno potrkam, a jedva sem se prikazal na pragu, me že potihoma pozdravi znan glas: „Kaj pa ti po Ljubljani delaš, pojaci!“ Bil je moj sošolec G., ki je leto prej vstopil in bil sedaj prideljen davčnemu referentu. „Le tiho govori, da te Luschan ne sliši,“ me prijateljsko posvari, da še besede nisem bil izpregovoril. „Malo še potrpi, ima tri gospode pri sebi.“ Jaz temu nisem ugovarjal, temveč primaknil se v kot, kamor sem odložil cilindar in palico, popravil si kravato in rokavice in jel opazovati lepo urejeno pisarno. Oprava se je svetila kakor zrcalo, v hvalevrednem nasprotju z našimi davčnimi mizami, ki so služile že cesarja Napoljona in Marijo Terezo. Okna so bila visoka in svetla in niso imela nobenih križev kakor pri naši davkariji; tla so bila parketna in skrbno uglajena, da so kar čevlji odsevali in videlo se je, da ne hodijo po njih ljudje s podkovci na petah, kakoršne so imele naše stranke.

Ko sem se vseh teh krasot nagledal, je bil obisk treh gospodov končan in treba je bilo vstopiti. Visoki gospod prijaznega obličja je sedel sredi sobe pri pisalniku in že ko sem vstopil, me je spoznal, da sem kandidat za jutrišnje skušnjo. Povedal mi je, naj pridem, mesto ob določeni deveti, že ob osmi uri, ker se je medtem še nekdo oglašil, ki je za isti dan povabljen. Poklon in nekaj priporočil, pa sem opravil. Odhajajočemu je še pripomnil, naj skrbim, da jutri dobro opravim in eventuelno popoldne kratko ponavljam.

— Tej predstavi so sledile še nekatere pri posameznih komisarijih za davčno skušnjo in popoldne je zvonilo, ko sem stopal proti Virantu h kosilu.

Po kosilu sva z materjo nastopila ločeni ulogi: jaz sem imel seboj dva pisana zvezka samih vprašanj in odgovorov; prvi zvezek je bil za davke, drugi za pristojbine. Takrat namreč še ni bilo v skupni knjigi zbranih davčnih predpisov, temveč so bili raztreseni po najrazličnejših letnikih državnih in deželnih zakonikov, v posebnih knjigah in knjižicah, da se mlademu človeku ni bilo mogoče spoznati. Bistra glava je sestavila iz teh raztreskov skupen rokopis, ki je imel o davkih okoli 400 vprašanj in odgovorov, o pristojbinah pa natanko devetindevetdeset.

Te zvezke smo praktikantje drug od drugega prepisovali in se seveda tudi iz knjig učili; ko je bila skušnja pri kraju, smo jih prodali ali podarili naprej, in romali so po vsem Kranjskem. — Iz takih dveh zvezkov sem tisto popoldne pridno ponavljal in dobro se še spominjam prvega vprašanja, ki se je glasil: Was sind die direkten Steuern? Na desni strani je bil odgovor; temu je sledilo drugo vprašanje s svojim odgovorom in dalje druga do konca.

Mati moja se takih koristnih vaj seveda ni mogla udeleževati, zato je tisto popoldne — odšla na Brezje.

Oj ti prelubo Brezje! Koliko najrazličnejših prošelj in želja je že kipel iz tisočero in tisočero src proti onemu oltarju, ki je okrašen z bergljami in zastavljen z voščnimi kravicami, možici in podobnimi znaki tihe prošnje darovalčeve. Tudi moja mati je zvečer tistega dne stala

Izjave dr. Korošca.

Belgrajska „Epoha“ od dne 1. februarja t. l. prinaša na uvodnem mestu naslednje poročilo:

Predvčeršnjim je naš sotrudnik obiskal podpredsednika ministrskega sveta g. dr. Korošca v svrhu političnih informacij. G. minister dr. Korošec je bil vrlo ljubezniv in je dal našemu sotrudniku sledeče izjave:

„Na vprašanje našega sotrudnika: „Kakšen vtis nam prinašate, gospod minister, iz Slovenije, Vaše domačije?“

„Slovenci,“ je rekel g. Korošec, „pričakujejo od srbskih intelektualcev v skupni borbi za Istro Gorico in Trst veliko. Želimo, da bodi srbskim intelektualcem naša slovenska zemlja ravno tako draga kakor Banat in Macedonija. Slovenski narod je Srbiji in srbski vojski jako hvaležen, ker mnogo storita za obrano naše zemlje. Temu veliko pomaga tudi to, ker je na čelu srbske vojske vojvoda g. Mišić, ki je velik pobornik za osvoboditev Slovencev. Ravno tako je slovenski narod zadnje dni hvaležen tudi srbskemu časopisju. Vaša „Epoha“ citirajo že mnogi naši slovenski listi. To sem imel priliko opaziti, ko sem bil v Ljubljani pred tednom dni.“

„Kako mislite, gospod minister, o državni organizaciji v Sloveniji v tem trenutku?“

„Organizacija v Sloveniji zelo dobro napreduje. Ako bodo agrarne in vojne stvari izvršene, bomo smatrali stanje normalnim. To mora biti čimprej gotovo, da bi začeli živeti v vseh panogah gospodarskega in kulturnega življenja.“

„Gospod minister, želel bi slišati Vaše mnenje o separatnih težnjah glede naše državne oblike?“

„Mi Slovenci nimamo časa misliti na separatistične tendence. Naša prva naloga je, rešiti teritorije in konsolidirati celo državo. Separatistične izjave gotovih strank in listov nam prinašajo samo ogromno škodo, ker jih naši nasprotniki izkoriščajo kot znak nesloge in notranje oslabelosti.“

„Kaj mislite, gospod minister, o najnovešem umiku Italijanov iz Reke?“

„Reka ni bila nikoli mednarodno ogrožena; bila je samo začasno po Italijanih zasedena. V zadnjih dneh se vedno bolj čuti Wilsonov vpliv. In jaz Vam morem danes odkrito reči, da Reka gotovo ostane jugoslovanska. Naša javnost danes v narodnih vprašanjih ne sme omahovati. Danes ni doba za omahovanje.“

„Gospod minister je pred kratkim časom na zborovanju svoje stranke v Sloveniji imel govor, ki je po svojih izjavah prilično vse razburil. Tudi italijanski listi so citirali dotične izjave. Ali ste, gospod minister, te izjave dali kot član celokupne jugoslovanske vlade ali pa samo kot načelnik svoje stranke?“

„Tedad sem govoril kot načelnik stranke in ne kot član kabineta, dasi bom to stališče vedno zastopal tudi v vladi. — Mi Slovenci nočemo vojne, toda trdno moramo stati na načelih, ki jih je navedel predsednik Wilson za samoodlobo narodov. Ne moremo dovoliti, da pridejo stotisoči našega naroda zopet pod tujo oblast. Naše prizadevanje gre torej za svobodo in pravičnost.“

pred tem oltarjem in le kdor ve, kako otroci rastejo, kako jih je treba vzgajati, po šolah voditi in zanje skrbeti, da se ne skvarijo, bo spoznal skrb in strah žene, ki je spravila svojega sina tako daleč, da mu je manjkal še kratek izpit in preskrbljen je bil za vse življenje. Pri taki priliki ne govorijo veliko besede; srce je prepolno in duša preželjna, da bi se mogli vrstiti stavki v dolgih prošnjah. Kratek vzdih, ponižno darilo in želja, da bi se zaproseno srečno izvršilo, je vse, kar prosilec zmore.

Tako sva torej delala tisto popoldne in zvečer oba za srečen izid bližajoče se skušnje; jaz sem si ubijal še enkrat onih 500 vprašanj z odgovori, mati je želela dar razsvitljenja svojemu sinu, in ker na Brezjah za razne izpite niso imeli voščenenih znakov, je vrgla desetico v puščico in prosila Mater Božjo, vse svetnike in patrona sv. Jožefa za srečo drugega dne.

3.

Kljub vsem pripravam bi si bil pa dober izid skoraj pokvaril, ker je bilo usodepolno ponočno romanje po ljubljanskih ulicah prejšnjega dne name tako vplivalo, da sem se drugo jutro šele ob pol osmih zbudil. Presneto se mi je mudilo izpod odeje: ena, dve, pa sem bil oblečen; ni vrag, ako te na ces. Jožefa trgu ob osmih že pričakujejo, ti pa ob pol osmih še pri sv. Jakobu v postelji ležiš!

In res je že ura bila, ko sem mimo Šenklovca hitel urnih nog v znano poslopje, po stopnicah v pisarno in kakih deset minut po osmi sem bil na mestu. Saj jih še ne bo notri, sem se tolažil; kajti še pri nas na deželi velja akademična četr,

„Kako mislite, gospod minister, o dogodkih na naši severno-zapadni meji? Gotovo so Vam znani poizkusi Italijanov, da se politično približajo avstrijskim Nemcem, da bi Slovenijo oklenili.“

„Nemška javnost,“ je odvrnil g. Korošec, „se je že orientirala v korist približanju Italijanom, posebno v alpskih krajih (Koroška, Štajerska), kjer je nemška javnost italofilska. Konstatiralo se je z mnogih strani, da obstoje zveze med Nemci na Koroškem in Italijani, vse z namenom, da nam vzamejo naše dežele. Javnost avstrijskih Nemcev je za približanje Italiji že zrela, dočim struje za približanje Jugoslaviji ni opaziti.“

Nato je g. minister dr. Korošec še enkrat ponovil svoje prepričanje, da zelo pričakuje politične pomoči od srbskih intelektualcev.

Mariborski dogodki.

Poročilo generala Majstra deželni vladi.

V seji deželne vlade v nedeljo, dne 2. februarja, je poročal obširno general Majster o vseh vprašanjih, ki se tičejo naše severne meje in o dogodkih v Mariboru dne 27. januarja. Raba orožja je bila neizogibna, ker je množica dejansko napadla stražno osobe, streljala nanj, mu skušala izviti orožje in se ni umaknila na poziv, da naj se razide, sicer se bo rabilo orožje, in tudi ne na prve strele, oddane v zrak. Deželna vlada je vzela generalovo poročilo z odobravanjem na znanje in je izdala na podlagi njegovih podatkov obširen uradni komunike o dogodkih v Mariboru.

Uradno poročilo slove:

Izza razpada Avstrije je Maribor pod upravo ljubljanske vlade. To stanje, ki odgovarja etičnim in gospodarsko-prometnim potrebam dravske doline, je bilo uradno priznано po nemškoavstrijski vladi z noto državnega tajnika dr. Bauerja z dne 22. jan., ki je obljubil imenom te vlade, da ne bo na ozemlju, upravljenem po ljubljanski vladi, izvrševala nobenih činov državne sile (Hoheitsrechte). Pod jugoslovansko upravo nastopivši red v Mariboru pa ni pogodu turbulentnim elementom, ki zlorablajo narodne čute, izkušajo po vsaki ceni izzvati socialne nemire tudi v jugoslovanskem območju. Ko je 27. januarja potovala ameriška komisija podp. Milesa skozi Maribor, se je zdel tem elementom trenotek primeren, da Maribor siloma iztrgajo jugoslovanski upravi. Jugoslovanske oblasti so bile o pripravah boljše-vističnih elementov poučene, vendar se z ozirom na značaj ameriške misije, ko je napovedana manifestacija zavzela nacionalno pretvezo, sklenile dopustiti jo, dokler se ne gode nasilja. General Majster kot zapovednik mariborskega vojaškega poveljstva je 27. jan. dopoldne izdal ukaz, da se naj občinstvu dopušča neoviran izraz mišljenja in manifestiranja. Zlasti naj se prepreči vsako krvoprelitje. Ta ukaz kaže razliko med postopanjem jugoslovanskih oblasti in nastopom Nemcev na Koroškem, kjer se vsaka izjava za Jugoslavijo preprečuje z nasiljem. To prostost so zlorabili elementi, ki žele nemir po vsaki ceni in ki so jim prišli na pomoč deli nemškega meščanstva. Vsled napada na policijo in vojske je prišlo do krvolitja. Deželna vlada je nemu-

doma uvedla najstrožjo preiskavo zaradi tega obžalovanja vrednega dogodka. Ta preiskava je podala nastopno sliko:

Ko je ameriška komisija 27. jan. po 12. uri opoldne že zapustila mestno hišo, je množica, ki se je nahajala pred njo, brez povoda napadla policijskega komisarja Senekoviča. Pobila ga je na tla in ga tam tolkla po glavi. Iztrgala mu je revolver. Policijska straža je Senekoviča rešila smrti, množica pa je potiskala njo in na pomoč prihiteli vojake bolj in bolj proti zidu mestne hiše. Nato je množica vojske dejansko napadla, jih suvala, jim pljuvala v obraz in se jih lotila brahialno, hoteč jim izviti puške iz rok. Tedaj je iz demonstrirajoče množice počil strel iz revolverja na vojske. Strel je zadel bajonet poddesetnika Vincenca Pinterja tako, da je odstreljen kos s silo priletel v glavo desetniku policijske straže Antonu Pučniku. Potem se je oddal iz množice na vojske še en strel, ki je šel mimo ušes desetnika Lovrenca Slobca. Policijski stražniki, ki so bili z vojski vred hudo ogroženi, so večkrat pozvali množico, naj se umakne, sicer se bo rabilo orožje. Ko pa so se oddali strel in se je množica ruvala z vojski za orožje, so vojski v skrajnem silobranu naposled sami začeli streljati, in sicer najprej v zrak, ko pa je množica še bolj pritiskala ter je en civilist zaklical: „Nicht weichen, der Sieg ist unser!“ so ustreliili nekateri v smrtni nevarnosti sami brez povelja med napadalce, ki so se obrnili v beg šele, ko so ležali mnogi ranjeni na tleh. Ta dejanski stan je potrjen po celi vrsti zanesljivih prič, kojih izpovedbe so vladi na razpolago.

Vse to je dokazano tem bolj, ker so jugoslovanskim red vzdržujočim oblastim sovražni individui že ves dan napadali posamezno in v gručin jugoslovanske vojske s psovkami in z dejanskimi nasilstvi, pljuvali proti njim in na glas izjavili, da bo ta dan konec jugoslovanski upravi in da bodo pobili vse Jugoslovane. Razne okolnosti pričajo, da so se demonstrantje hoteli polastiti mestne hiše. Zanašali so se na prisotnost ameriške komisije, misleč, da bodo oblasti ovirala pri energičnih korakih. Pričakovali so zmago tako gotovo, da je trgovec Reinfried ob eni popoldne brzojavil v Celovec, da je „Maribor zopet nemški“. Brzojavka se je inhibirala. Glavnega napadalca komisarja dr. Senekoviča, brezposelnega Viktorja Tajnikerja, je policija že aretirala in pri njem našla Senekoviču odvzeti revolver, v katerem manjka en naboj. Na licu mesta so našli tri polne in en izstreljen revolverski naboj. Značilna je tudi izjava nemškega reditelja Černetu napram nadredarju četovodji Aleksandru Filipčiču, ko so se začela nemška nasilstva, da ne more več jamčiti za mir, videč, da hočejo Nemci zanetiti nemir. (Unruhe stiften.) Priča profesor Bračun potrjuje: Ko so Nemci že bežali, so izkušali posamezni vodje množico še zadržati za nov boj in je eden tožil: „Auf diese feige Bande ist kein Verlass... statt die par Mandeln zu entwaffnen...“

Vlada smatra na tej podlagi in še celi vrsti drugih poročil za ugotovljeno, da so hoteli 27. januarja nezadovoljneži v Mariboru nasilno odstraniti sedanjo uredbo. Popolnoma odobrava posto-

vojakov in svetil se je v svoji uniformi kakor kak general, medtem ko sem jaz le v ponižni salonski obleki stražil po poslopju. Koj za menoj so deli njega v precep, jaz sem pa v predsobi brisal svojo pismo skušnjo.

Okoli enajste se vrata nadsvetnikove sobe zopet odpro s prijaznim vabilom: „Sind Sie schon fertig?“ „Sofort!“ še piko pri decimalni številki, pa smo končali. Po kratkem pomenku so mi naročili, da se opoldne zglašim.

Prišedši ob dvanajsti uri, me nadsvetnik karajoče vpraša, ali se nismo v šoli učili decimalnih računov? „Gotovo,“ je bil odgovor. „Pa ste za sto goldinarjev v štirinajstih dneh — pet goldinarjev obrestni zaračunili!“ Ko sem pogledal, se je stvar pojasnila: Neki prodajalec tobaka je plačal na leto 100 gld. takratnega denarja; naloga se je glasila, da plačuje v četrtletnih obrokih naprej in je prvi obrok plačal šele 14. prosinca, torej pol meseca zamude. — Od 200 kron znašajo 5 % obrestni na leto 10 kron, v pol mesecu od četrtletnih 50 kron pa 24 krat manj, torej nekaj čez 10 v ali 5 kr.; v naglici sem piko preskočil, število okrožil in petico za goldinarje zapisal. „Pri nas doma delamo po ključu, tedaj je napaka nemogoča!“ dodam pojasnjeval; takrat se pa Luschan posmeje, da so se vse škrbe pokazale: „Kaj ne, na naši mizi Vam jih je manjkalo? No, le po kolek pojdite!“

Uro kasneje sva z Marenjskega, prišla je bila namreč dopoldne z Gorenjskega, jaz po dvanajsti uri iz urada; popoldne nas je pa hlapon že zopet peljal nazaj proti Logatcu in na kolo-dvoru je stal diurnist H. „Ali ste izdelali?“ „Ne vem še!“ „Kaj so Vas poslali po kolek?“ „Po-

panje lokalnih oblasti, zlasti zapovednika generala Majstra. Vendar mora oblastim pripomniti, naj odsej ne dopuščajo nobenega zbiranja, zakaj popuščanje se zlorablja in rodi sadove, kakor je bil dogodek 27. jan. Maribor, na važnem križišču stoječ močno industrijski kraj, smatrajo neki elementi za prehodno točko, da zanetijo požar brez-miselne prekucije tudi v Jugoslaviji. Mi smo svetu in zlasti antanti kot element miru dolžni, da tega ne dopustimo. Prebivalstvu hočemo poskrbeti pravično ravnanje v socialnem pogledu in boljši položaj, kakor je v nemški Avstriji, zlasti glede prehrane. Ne moremo dovolj ogorčeno obsojati profesorjev nemških zavodov, katere smo, uvažujoč pravice manjšin, pustili odprte, dasi ti ljudje nam niso privoščili srednjih šol, sedaj pa so to popustljivost poplačali s tem, da so ubogo mladino nagnali na ulico v nasilje za brezupna gesla in prevrat, dočim so se sami poskrili. Vlada izreka zaničevanje tem ljudem in pozivlja šolske oblasti, naj preženejo politiko prevrata iz šolstva. Vse oblasti so pozvane, da poslujejo energično, pa vseskozi pravično.

Kam spadajo koroški nemškutarji?

Vsem izmed nas je znano, kako nasilno so ravnali na Koroškem Nemci s Slovenci. V šolah so nastavliali nemške in nemškutarske učitelje, katerih glavna naloga je bila, da so vbijali otrokom v glavo nemščino. Seveda se ni mogel duh učencev razvijati, kajti dolgo je trpelo, predno je otrok učitelja, ki je govoril skoro izključno le v tujem jeziku, sploh mogel razumeti za silo. Svoj posel so ti škodljivci našega ljudstva opravljali nekako mehanično. To je spoznati najbolj iz dejstva, da se niso prilagodili razvoju moderne metodike, ampak z ganljivo ljubeznijo in zvestobo oklepali se slaboglasnega, popolnoma zastarelega abecednika. Saj ni bilo nikoli slišati, da bi si želeli kakega boljšega učnega pripomočka.

Drug važen faktor za germanizacijo so bili v rokah Nemcev uradniki. Ti ljudje so mrzeli slovenščino, zasmehovali vse, kar je bilo slovenskega, zaničevali govorico našega kmeta, ki se naposled skoro ni več upal v uradu spregovoriti slovenske besedice. Učitelji in uradniki so se seveda izdajali za pristne Nemce Siegfriedovega kova, akoravno je marsikaterega zibala slovenska mati. Tako so postali naši slovenski kraji polagoma „dvojezični“. Nezanoslivo ljudsko štetje je še bolj potvrdilo sliko narodnostnih razmer v slovenskem Korotanu. Nemški komisariji so pregovarjali naše ljudstvo, naj se izjavi za nemški občevalni jezik. Veliko tisoč naših ljudi, ki doma niti nemške besedice ne izpregovorijo, so res storili komisarjem to uslugo, saj naš kmet kaj rad ugodi kakšni prošnji ali želji uglednega Nemca, posebno, ako ga to nič ne stane. Vsled pomanjkanja pravih ljudskih šol mnogim nedostaja prave izobrazbe in omike v splošnem, tako da niti razsoditi ne umejo, kakega pomena je ljudsko štetje. A Nemci so vse te kraje, akoravno se nahaja v njih bore malo pristnih Nemcev, takoj proglasili za „gemischtsprachig“ in sedaj hočejo vse poriniti v svoj nenasitni, velenemški žep.

slali!“ „Potem ste dobri! Saj sem Vam povedal, da bo pri mojem sošolcu šlo gladko,“ me je mož potolažil, dasi v vero s sošolcem nisem kaj zapal. — Drugi dan je bilo v pisarni doma prvo vprašanje: „Kako je bilo?“ „Dobro!“ „Kako veste?“ „Po kolek so me poslali!“ To je bilo v resnici skrivno znamenje, da je skušnja uspela. Štirinajst dni pozneje dobim dekret, da sem dovršil z dobrim uspehom; davkar se je nekoliko mrdal, češ: „moji praktikanti so bili vedno odličnjaki, čemu niste Vi?“ A ta opazka me ni motila, ker sem vedel, da je skušnja le pooblastilo, s katerim smem dalje služiti in ob pridnosti in vestnosti primerno napredovati. Pravo učenje pa se je šele po skušnji pričelo. Onih 500 vprašanj z raznimi instrukcijami in predpisi mi je dalo podlago in ustvarilo obzorje, po katerem se mi je pričelo — svitati. Pazno sem zasledoval uradno delo in od mize do mize gledal, kako se dela: pristavov kataster, kontrolorjevi dnevniki, davkarjeva strazna in pristojbine; vrhu tega depoziti in mnogo drugega; ko sem nekaj let pozneje zopet prišel v Ljubljano, — ne k izpitu, temveč h glavnemu davčnemu uradu, kjer nas je služilo dober tucat — se nisem nobene „mize“ več bal, kajti življenska skušnja omogoči službeno skušnjo, kdor je nima, mu vsi izpiti nič ne pomagajo!

Vselej pa, kadar smo se kolegi v prijateljskem krogu pogovarjali o svojih doživljajih in sem jim pravil, kako sem prenočil v kazinskem paviljonu in hodil okoli Lusšana, sem se spomnil uvodoma omenjenega davkarja M., ki je vedno trdil, da „skušnje ali izpiti niso družega, nego velika martirija za mlade ljudi!“

Vprašanje je, ali imajo Nemci pravico zahtevati nemškutarje za se ali ne. Pri rešitvi tega vprašanja je treba upoštevati zgodovinski razvoj narodnih razmer, dognati se mora, kateri činitelji so vplivali, da so nastali ti kraji „dvojezični“ in preiskati je, ali so to v resnici. Ali smo se mi Slovenci vrinili v pristno nemške kraje in ljudstvo tuje narodnosti skušali pridobiti zase? Kdor pozna koroškega Slovenca, njegovo dobrodušnost in pripravljenost, ta ve, da je kaj takega sploh nezmožno. Nemec je bil tisti, ki je hotel neovirano zavladati po celem Korotanu. On je desetletja smoteno delal za ponemčevanje Slovencev. S tem nam je prizadjal globoke rane, ki nas hudo skelijo. Z zlorabo svoje gospodarske, kulturne in politične premoči nam je izneveril znaten del našega ljudstva. In vendar ti ljudje niso Nemci! Koroški nemškutar je pristaš Nemcev v političnem oziru, sicer pa ga lahko z mirno vestjo reklamiramo za Slovenca. On je le zastopnik germanofilne slovenske stranke, a po svojem slovenskem pokolenju, po govorici v domačem krogu, po svojih navadah in šegah spada k Slovincem; akoravno se protivi in se obeša Nemcem za suknjo — on je in ostane Slovenec. In kakor skrbna in ljubeča mati k sebi potegne vse svoje otroke, tudi take, ki so se v čem pregrešili in s katerimi ni bila zadovoljna, tako zahteva tudi skupna naša mati Jugoslavija priklopitev vseh svojih sinov, zvestih in nezvestih, Slovencev in nemškutarjev. Vse kraje, kjer na Koroškem prebivajo ljudje, ki govorijo slovenski jezik, smemo upravičeno zase zahtevati samo Slovenci in nikakor ne Nemci. Naj bi se merodajni činitelji ne ozirali na nemške trditve, da v tem slučaju zgubijo toliko in toliko tisoč svojega ljudstva. Nemec ne bo čisto nič na zgubi. Vedno in vedno povdarjajmo: Nemškutar ni Nemec, ampak Slovenec. Ako bi nam Nemci ne bili zabranili izvrševati od Boga nam podeljenih naravnih pravic, bi nemškutarstva na Koroškem sploh ne bilo. Bog daj, da bi kmalu vzela Jugoslavija v svoje varstvo vse svoje sinove, tiste, ki jo polni hrepenenja pričakujejo in ji stegujejo nasproti roke, in — one, ki so se ji odtujili, ker niso imeli moči, ustavljati se vabečemu sovražniku.

Politični pregled.

Jugoslavija od antante priznana.

Paris, 9. febr. Kakor poroča „Temps“, je Lansing sporočil dr. Trumbiću, da bo Jugoslavija od antante oficijelno priznana.

Dr. Korošec o Koroški.

J. Vesenjaki je imel z ministrskim podpredsednikom dr. Korošcem razgovor, katerega priobčuje „Slov. Gospodar“ z dne 6. febr. Vprašal ga je: „Kaj pravite k zadnjim dogodkom na Koroškem?“ Dr. Korošec je odgovoril: „Rekel sem Vam in ponavljam: Vse bo dobro, ako storimo vsak na svojem mestu, kar je naša dolžnost do našega naroda. Verujmo v pravico, a borimo se tudi za njo! Posebej pa Vas zagotavljam, da naših ljudi in naših krajev naši bratje v Belgradu in Zagrebu ter Sarajevu nikdar ne pustijo pod tujim gospodstvom. Vsa nasilja in vse krutosti morajo biti kaznovane.“

Odgovor Gradcu.

Ker je vlada v Gradcu omejila svobodo 9 graškim Slovincem, je ljubljanska vlada odgovorila z enako odredbo v Ljubljani in omejila svobodno gibanje deveterim Nemcem v Ljubljani.

Jugoslovanski shod v Črni.

V Črni se je vršil dne 2. februarja jugoslovanski shod, ki je poslal deželni vladi za Slovenijo v Ljubljano sledečo brzojavko:

Koroški slovenski delavci, kmetje in ženstvo, zbrani v poldrugi tisoč broječi množici na jugoslovanski manifestaciji v Črni, največjem rudniškem okraju svinca v celi Evropi, na Svečnico, dne 2. februarja leta 1919, dajemo izraza našim srčnim čutilom v uri, ko mirovna konferenca v Parizu odločuje o usodi jugoslovanskega, po Nemcih in Italijanih zasedenega ozemlja. Mi izjavljamo, da so ta po Jugoslovanih obljubljena ozemlja jugoslovanska last in vsled tega neločljivi del samostojne in neodvisne države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Protestiramo najodločneje proti zasedbi tega ozemlja po Italijanih in nemških četah in nasilnemu in protizakonitemu postopanju njih oblasti v teh zasedenih krajih slovenske zemlje. Zahtevamo, da se vse po Nemcih in Italijanih zasedeno ozemlje, to je zlasti naše Primorje in slovenski del Koroške ter Štajerske, združijo v smislu točke 9. Wilsonovih načel o samoodločbi narodov v eno edinstveno, neodvisno in nedeljivo državo SHS ter se s tem ustvari predpogoj za naš kulturni

razvitek in boljšo bodočnost naših potomcev. Izjavljamo končno, da ne pripoznamo nobene druge ureditve državnega položaja tega ozemlja ter smo odločno pripravljeni, da se do zadnjega z orožjem v roki borimo za uresničenje teh ciljev.

Nemški most do Adrije.

Nemški most do Adrije je podrt. Podrt ga je Jugoslovani. A že se oglašajo in ga hočejo zopet graditi. Nemškonacionalno društvo za Avstrijo je priredilo dne 5. februarja na Dunaju zborovanje o dogodkih v Mariboru. Namesto zadržanega Markhla je govoril profesor Held, ki je izjavil, da se sedaj za Maribor z orožjem ne da nič doseči, ker so Nemci še preslabi. „Počakati torej kočemo, da postane nemški narod velik, potem bo prišla ura obračuna, potem si hočemo preko Maribora in Celja zopet pripraviti pot do Adrije.“ Dr. Göbl je izjavil, da hočejo Kočevci, ki se ne morejo priklopiti Nemški Avstriji, ustanoviti nemško zadrugo prisege. Dr. Mrasek, odbornik Südmärke, je izjavil, da bo Südmärke imela nalogo ustanoviti nemško iredento proti Slovincem, če se Nemcem ne izpolnijo njih želje. — Nemci se še niso poboljšali. Šele mirovna konferenca jih bo morala izučiti in dokazati, da je konec nemškega nadvladja. Če hočejo uspevati, bodo morali iskati z Jugoslovani stika. Taki govori in take izjave pa seveda ne pospešujejo dobrega sosednega razmerja. Nemški nacionalci so in ostanejo nepoboljšljivi grešniki.

Češko-jugoslovanska zveza.

V Parizu so razpravljali zastopniki petih velesil z dr. Kramarjem in dr. Benešem. Čehoslovaki zahtevajo državo, ki bi obsegala meje prejšnjega češkega kraljestva s približno 13 milijoni prebivalcev. Izrazili so tudi željo, da bi češka država mejila na Jugoslavijo. Na ta način bi bili Nemci od Orienta odrezani.

Kdo je kriv vojske?

V Bernu zboruje mednarodni socijalistični kongres. Dne 4. febr. je govoril tudi dr. Friderik Adler (Avstrija), ki so ga zborovalci burno pozdravljali. Govornik je obrazložil vprašanje krivde in naglašal, da od vsega početka ni dvomil, da je Avstrija precej zakrivila izbruh vojne. Krivda pa ne zadeva proletarijata, marveč edinole vladajoče kroge. Avstrija je vojno pripravljala po načrtu še pred atentatom v Sarajevu. Ravno tako je jasno, je dejal govornik, da si Avstrija brez sporazuma z Nemčijo ne bi upala tega. 5. julij 1914 je bil v resnici odločilen dan. (Medklici.) Dokazano je, da je ta dan prišel v Berlin poseben sel s pismom cesarja Franca Jožefa k cesarju Viljemu in da sta 5. julija 1914 cesar Viljem in Bethmann-Holweg sklenila vojno. (Medklici.) Dne 7. julija 1914 je Avstrija odobrila ta sklep, in izza tega dne je smoteno delovala na vojno. Avstrijski ultimati Srbiji je bil v sporazumu z Nemčijo tako sestavljen, da je bil nesprejemljiv, in rok nalašč tako kratek, da je izključil vako posredovanje nevtralnih držav. Pozabiti pa ne smemo, je nadaljeval dr. Adler, da vladajoči krogi v drugih državah tudi niso bili nedolžni. Imperijalisti v Parizu in Petrogradu so delovali na vojno, toda občutki krivde gredo na rovaš osrednjih držav. Res je pa tudi, da je avstrijsko delavstvo vedno smatralo, da pomenja carizem nevarnost za demokratični razvoj Evrope in posebno nevarnost za Avstrijo.

„Mir“ velja za celo leto od 1. januarja 1919:

za Jugoslavijo K 10—
» inozemstvo » 15—

Dnevne vesti.

Ameriška misija se je dne 7. febr. odpeljala na Dunaj, da določi demarkacijsko črto na Koroškem. Zadnja dva dni je obiskala še enkrat severni velikovski okraj, Apače ter Šmarjeto v Rožu. Bila je tudi v Dobrlivasi, Šmihelu pri Pliberku in v Pliberku.

Celovške novice. Izhajamo v Celovcu, pa smo si mislili, da bi tudi celovške novice prišale. „Kaj pa je kaj novega v Celovcu?“ so nas povpraševali ljudje, ko smo prihiteli na deželo. Bomo vam pa nekaj novic povedali. Pri dr. Müllerju so napravili hišno preiskavo, ker se je razneslo po mestu, da je tam nakopičenih obilo živil. Tudi v pisarni so iskali živila. Pa menda niso drugega našli, kakor velike kupe raznih aktov in suhega gospoda solicatorja, ki je živil ravno tako potreben, kakor komisijon, ki je iskal živila, in cel Celovec, ki jih nima. — Profesor Lutz, ki

piše v „Kärntner Tagblattu“ nedeljska pisma, ni naš prijatelj. Grdo je napadal koroške Slovence in s tem vse Slovence. Zadnje njegovo nedeljsko pismo pa moramo pohvaliti, ker je odkril vso gnulobo naše celovške koroške vnovčevalnice za živino. Kmetje, vam so plačevali za špeh, ki ste ga morali oddajati, bagatelne cene. Za koga ste ga dajali? Za celovške reveže dober kup? Ne! Za nemške hofrate, svētnike in druge dostojanstvenike, ki so dobivali od Schumyja vaš špeh po 12 do 18 kron, med tem ko je moralo ubogo celovško ljudstvo plačevati za slabo slanino iz Ogrske in Ukrajine od 40 do 60 kron za kg. Če bi rekli, da je to lumparija, bi nas zaprli, zato pa raje molčimo. — Hudo se pripravljajo Nemci za volitve. Vse tri stranke močno agitirajo. Boje se, da bi zmagali socialni demokratje. V nedeljo ali ponedeljek bomo videli. Jugoslovanski državljani seveda ne bomo volili.

Celovško bogoslovje obiskuje letos 10 bogoslovcev. Bogoslovna je nastanjena v Marijanišču. Vsi bogoslovci so prvoletniki, drugih letnikov ni. Izmed teh so 3 Slovenci, namreč gospodje Blüml, Nadrag in Trabesinger.

Jugoslovanski shod se je vršil dne 9. februarja v Spodnjem Dravogradu. Poročali so razni govorniki o Jugoslaviji in njenih nalogah v bližnji bodočnosti.

Deželni šolski svet je odpovedal službo profesorju veronauka in slovenščine na realki v Celovcu, č. g. Janezu Hutterju.

Kaj bo z odvetnikom dr. Müllerjem? V Celovcu razširjajo Nemci novico, da se dr. Müller ne bo več vrnil. Informirali smo se na pristojnem mestu, kjer so nam izjavili, da se g. dr. Ferdo Müller gotovo vrne v Celovec.

Lahi proti našim zahtevam na Koroškem. „Corriere della Sera“ z dne 29. jan. 1919 prinaša članek, v katerem nastopa proti našim težnjam na naši severni meji, zlasti proti temu, da bi mi dobili Beljak, Celovec in Maribor. Pravi, da to z laškega gospodarskega stališča ne more dopustiti, ker mora imeti direktno zvezo z Nemško Avstrijo. Kaj bo pripadlo k Jugoslaviji, o tem ne bodo Lahji odločali, ampak mirovna konferenca.

V Pilberku so ustanovili v nedeljo slovensko „Čitalnico“.

V Prevaljah se vrši dne 16. februarja ob 10. uri za celo Možiško dolino manifestacijski shod. Na shodu govorijo govorniki vseh strank. Shod priredi „Narodni svet v Prevaljah.“

Dr. Breclj, ki so ga Italijani dne 10. jan. aretirali, je bil zopet izpuščen.

Predstava „Tugomera“. V bivšem nemškem gledališču v Ljubljani so dne 6. februarja predstavljali prvokrat Jurčičevega „Tugomera“, katerega uprizoritev je prejšnja avstrijska cenzura vedno zabranila.

Upravna učiteljskih plač. Narodna vlada SHS v Ljubljani je v svoji seji dne 30. dec. 1918 sklenila, da ugodi prošnjam ljudsko- in meščanskošolskega učiteljstva in uredi njegove službene prejemke s 1. januarjem 1919 pričenši tako, da bodo ljudskošolski učitelji in učiteljice dobivali plače XI.—VIII., meščanskošolski pa plače X.—VII. plačilnega razreda državnih uradnikov. Narodna vlada SHS je uvaževala sedanje težke čase in slabe gnotne razmere učiteljstva in upa, da je s tem korakom taistim temeljito odpomogla ter odstranila materialne zapreke, ki so doslej lahko ovirale učiteljstvo v izvrševanju njegovega poklica.

Obesil se je dne 7. februarja Ivan Štefè, bivši urednik „Slovenca“. Škoda nadarjenega moža, ki je postal žrtev političnih razmer. Kakor znano, je urejeval zadnji čas dr. Šusteršičevo „Resnico“.

V kraje, od Lahov zasedene, to je v Trbižu, Rabelju, Žabnici, Sp. Vrata in Naborjet lahko zopet oddajamo pošto, za katero sami jamčimo. Promet z denarnimi pismi pa je v te kraje prepovedan. Poštni urad v Pontablju so Lahji zaprli.

Napad na Radgono in Cmurek. Koroškim Nemcem so sledili štajerski Nemci in mislili odrešiti „brate“ v Radgoni in Cmureku in če bi se bilo to posrečilo, so hoteli vdariti na Maribor. Toda jugoslovanske posadke so vse napade odbile. V Maribor sta došla hrvatski in srbski bataljon vojaštva, ki bosta skupno s slovenskimi vojaki branila našo severno mejo. Sedaj se je sklenilo premirje. Francoski oficirji preiskujejo jezikovno mejo na Štajerskem.

Podpisi in drugo. Nemci pri nas razpisujejo volitve, kot da smo že v Nemški Avstriji, obenem pa nabirajo podpise, kdo je za nemško državo in kdo za jugoslovansko. Večina teh podpisov bo za Nemško Avstrijo, a koliko so vredni ti podpisi? Nekateri Slovenci se sploh ne podpišejo, češ, da so se že lani podpisali za Jugoslavijo. Danes vlada na Koroškem tak tero-

rizem in nasilje, da je vsaka svobodna odločitev nemogoča. Vsakdo ima strah pred Nemci. Saj se čuje vsak dan, kako so mnoge Slovence ropali, druge zaprli, tretje pregnali. Pred dvema, tremi meseci je bilo vse za Jugoslavijo, vse je samo čakalo, kdaj Jugoslovani zasedejo Koroško s Celovcem vred, danes se vsakdo boji imenovati Jugoslavijo. Slovenec mora molčati kot v časih najhujšega avstrijskega nasilja v prvih treh vojnih letih, Nemec pa agitira za Nemško Avstrijo z jezikom, peresom in s pestjo. Celo v šolah se otrokom na vso moč vtepa koroško rodoljubje in vneto prepeva „Kärntnerlied“. Ko je ameriška komisija hodila po deželi, so Nemci razvili vneto agitacijo in svoje poučili, kaj morajo govoriti in kako morajo hajlati, Slovenci pa ponekod niti vedeli niso, da pridejo Amerikanci. Ko se je komisija mudila v Št. Jakobu, so vojaško zastražili Dravo, da nihče ni mogel s severnega brega na ono stran, a istočasno se je pripeljalo z vlakom iz Beljaka več sto hajlovcev, da bi dali tako pristno slovenskemu kraju, kot je Št. Jakob, nemško lice. Torej kamor pogledamo, povsod nasilstvo in sleparija. Nemci so v vsej vojni delali z nemoralnimi sredstvi, z istimi sredstvi delajo tudi zdaj. Taka sredstva pač morajo prinesiti hipne uspehe, a trajnih sadov ne morejo roditi, tako upamo tudi mi še vedno, da bo slednjič le zmagalo poštenje in pravica.

Volitve. (Z dežele.) Pri nas ni najmanjšega zanimanja za volitve. Vsakdo čuti, da so to nemške volitve, ki nas Slovencev nič ne brigajo. Volilni imeniki so bili ves za to določeni čas izpostavljeni na ogled, a nihče se ni zmenil za nje. Če bi Nemci ne bili sklenili volivne dolžnosti in grozili s kaznijo 10 kron vsakemu, kdor ne bo šel volit, bi bili redki, ki bodo šli 16. t. m. na volišče. Mi naj volimo za nemško zbornico, ko se bo vendar šele v Parizu pri mirovnem posvetu odločilo, kam bo padla slov. Koroška! Volivno dolžnost imajo tisti, ki imajo domovinsko pravico v kaki občini Nemške Avstrije. Pri nas je še sporno ozemlje, mi še nismo v Nemški Avstriji, torej tudi nimamo volilne dolžnosti za nemško zbornico. Pa če nas le prisilijo, da bomo morali voliti, koga naj volimo? Agitira se, da mora vsak kristjan voliti nemško krščansko stranko, ker nam grozi brezverska šola, ločitev zakona, rop cerkvenega premoženja. Naj volijo tisti za kršč. socialce, da ne zmagajo brezverci v Nemški Avstriji, kateri so za Nemško Avstrijo. Mi smo za Jugoslavijo, torej nas ta boj nič ne briga. Vemo, da nas čaka v Nemški Avstriji narodni pogin, v gospodarskem oziru plačevanje dolgov, v verskem pa kulturni boj. Kdor pa se vneša za Nemško Avstrijo, naj se le trudi pri teh volitvah zoper svobodno šolo, ločitev zakona in da ne bo moral duhovnika sam plačevati. Nadalje poznajo nem. kršč. socialci v narodnem oziru prav toliko pravičnosti kot drugi Nemci. Kdaj so nas branili, ko so nas preganjali in nam ropali premoženje? Ali niso z drugimi Nemci vred hujskali proti nam? Ves čas so pisali o „kranjskih“ in jugoslovanskih nasilstvih in upadih, o nemških nasilstvih pa niso črhili besede. Ko so nam delali silo in plenili med nami, skrunili cerkve in preganjali duhovnike, niso zapisali niti ene besede, da so še v veljavi božje zapovedi. Vest nas ne bo torej prav nič težila, če bomo pri prisilni volitvi oddali prazno glasovnico.

Zrelo pri Celovcu. Škofijstvo nam je poslalo g. dr. Rainerja za administratorja. Naj si zapomnijo, da nas ta gospod ne bo spreobrnil v Nemce. Mi smo in ostanemo Slovenci. Slovensko nas je mati učila žebrati, slovensko bomo tudi mi svoje otroke učili.

Popotnik iz Rožeka nam poroča: Kakor sršeni so se vsuli Nemci dne 6. m. m. med nas, ropali, kradli so in plenili, zraven pa rjuli, zmerjali in hajlati, da je odmevalo od Karavank. Rekord pri tem vsem so pa gotovo dosegli naši „ljubi bratci“ nemčurji, katerim se imamo zahvaliti za vse take „prijaznosti“ in nekateri izmed njih so gotovo zaslužili, da bi jim obesili na dolgi jezik zlato medaljo prve vrste za — zmerjanje. G. župniku so ukradli konja in molzno kravo, o kateri dolgo ni bilo ne sluha ne duha, ko so pa slišali, da bo prišla ameriška komisija, se je pa, o — strah in groza, naenkrat pojavila sredi trga župnikova krava. Toda dalje bomo govorili o tej zadevi, ki je jako zanimiva, pozneje. Strašno so se obnašali tudi pri g. županu Paulu, kjer so pobrali vse konje in moko, namenjeno za aprovizacijo. V vasi Šmartno so na vse zgodaj na-kočili hišo znanega slovenskega voditelja g. Hebajna, kateremu se je pa vsled nemške pijanosti posrečilo, da je ušel. Ker ga niso dobili, so zato pretepli ženo in hčer, nakar so jim ukradli najlepšo kravo. Na Dravi so primorali nekega fanta p. d. Tomanovega, ki je bil prej tri leta na fronti, da jih je moral peljati čez Dravo, ker pa se jih je nabasalo preveč v ladjo, se je ista pre-

vrnila, trije so utonili, med njimi tudi Tomanov, ostali, ki so prišli ven, so pa razlili svojo jezo nad kmetom Habernikom, katerega so na licu mesta ustrelili, češ, da jim je on ladjo prevrtal, kar pa se je sedaj izkazalo, ko so ladjo preiskali, kot popolnoma neresnično. Toda naj bo dosti za enkrat, bomo prihodnjic povedali še kaj o naših „bratcih“.

Rožek. Ker so nemški vojaki grozili župniku g. Hüttnerju z umorom itd., je ta zapustil župnijo. Kako daleč pa bo tako počenjanje Nemcev segalo? Ali naj izgubimo res vse slovenske duhovnike?

Loka pri Glinjah. Čital sem v zadnjem listu „Mir“, kako nemčurji za Nemško Avstrijo podpise nabirajo. Tudi pri nas ne manjka takih ljudi, ki nadlegujejo take slovenske hiše, ki še niti ene besede nemško ne razumejo. Tak junak je gostilničar blizu Glinj, ki je nabiral podpise. Tudi v Zadovljah je taka junakinja, ki je sicer Slovenka ali nemčurka. Za zdaj jo svarimo, ker naj ona pomisli, da med samimi Slovenci živi, ker danes ali jutri pademo pod Jugoslavijo, se bomo takih ljudi izogibali. Posebno pri takih rečeh bo odločila ameriška komisija, ne pa taki nemčurji kot ste vi. Ne bodete več dolgo letali po vaseh s to pretvezo „morem hlat, se mi mudi, koj hitro podpišite!“ jaz pa takim ljudem glasno na uho povem, da ste vi štirinajst dni predolgo ležali, mi že vemo, kam da bomo spadali, vi pa še ne veste, kje da ste. Take nabiralce podpisov še vedno ni sram, ker so ravno slišali, kaj so nemški vojaki delali v Šmarjeti v Rožu dne 5. svečana ob 2. uri ponoči, ki so napadli županski urad z ročnimi granatami, s puškinih streli in kopiti in kradli obleko, denar in razne reči. Vam nabiralcem podpisov odkritosrčno povemo, da s tem ne bodete nič drugega dosegli kot mržnjo do vas, mi bomo pa ostali Jugoslovani za vselej. Odrešenje iz vaše strahovlade se bliža. Živijo!

Ziljska dolina in določitev demarkacijske črte na Koroškem. Ameriška misija za določitev demarkacijske črte na Koroškem ni obiskovala Ziljske doline, prav tako tudi ne nekaterih drugih nesporno slovenskih obmejnih krajev. Iz tega sklepa deželna vlada, da ameriška misija ne smatra Ziljske doline za ozemlje, glede katerega se ima izraziti. Deželna vlada v Ljubljani bo opozorila ponovno šefa ameriške misije prof. Coolidgea na Dunaju, da naj se komisija izrazi tudi o Ziljski dolini. Isto se sporoči skupni vladi v Belgradu, da obvesti o zadevi jugoslovansko zastopstvo v Parizu.

St. Rupert pri Velikovu. Dne 14. jan. smo pokopali jugoslovanskega vojaka, 27 let starega Pavla Ješovnika iz Pameč pri Slovenjgradcu, ki je padel kot junak za našo mlado državo. Vojni kurat je imel primeren nagovor, č. šolske sestre pa so zapele žalostinko „Nad zvezdami“. Naj v miru počiva v slovenski zemlji!

Zahomec ob Zilji. „Beljaška Urša“ prinaša dne 6. t. m. zanimiv članek, v katerem navaja vsa imena nas Slovencev za pristno nemška; pozabila je pač, da so vsa ta imena popačena le od nemških uradnikov in učiteljev po šolah in sodnijah. Navedem samo par imen, ki jih Urša omeni, na pr. Millonig, pisalo se je prej Milonik, Asseg — Ozeg, Michor — Mohor, Zwitter — Cviter, Kaiser — Kajzar itd. Da so pa prebivali Slovenci tu že stoletja prej, priča „krajnih sto imen“, hišna imena so od prvega do zadnjega vsa slovenska, kakor Zindarč, Pipič, Kovač, Petrič, Potučnjak, Kajžl, Koren, Oselč. Pričajo gore in ravnine, na pr.: Jezera, Vrtnilog, Vršč, Breznik, Ravnica, Brince, Osredok, Zagrad, sploh vsa imena polj: Dolina, Dalava, Podvaz, Vrt itd. Čudimo se, da pisec sploh prizna, da se vendarle slovensko govori, zakaj ne govorijo tisti „fortšritlarji“ s svojimi otroki laško ali francosko, prišli bi vendar dalje kot s slovenščino. Torej zaman vam vsi izgovori:

„Da smo tudi mi Slovani
da slovensk je Gorotan,
narod naš dokaze hrani,
jezik naš in duh in stan.“

Piše tudi, da se je v naši občini že glasovalo za ali proti Jugoslaviji, pač mi Slovenci o tem ne vemo čisto nič, glasovali so tedaj brez nas. Kje je tedaj samoodločba narodov? Upamo samo v naši občini dobiti 174 glasov za Jugoslavijo, ne pa v celi Koroški. Tako delajo povsod. Lahko je v zasedenih krajih napraviti ljudsko glasovanje in razbobnati po svetu: Glejte, toliko jih je za Nemško Avstrijo. Mirovna konferenca pa ni prejšnja avstrijska vlada, ki bo slepo verjela takemu početju. Pravica se mora izkazati.

Tolsti vrh. Poročila sta se dne 3. t. m. mladenič Karol Rožen pd. Gačnik v Podkrajju pri Kotljah z mladenko Katarino Lipovnik pd. Zageršnikovo na Tolstem vrhu. Naj sije mlademu jugoslovanskemu paru zvezda sreče!

Gorje ob Zilji. Slučajno mi je prišla številka 24. „Kärntner Tagblatt“ od 30. januarja t. l. v roke, z naslovom: „Die Lügen des Mir“, kjer se dopisnik izjavlja, da je organist slovensko zastavo v zvoniku razobesil, streljal na šolo, tako da je bila neka Cvik v smrtni nevarnosti itd. Vprašam te, grdi dopisun in tvoje podrebnike, izpričajte, če morete, da je organist streljal, nasprotno se je streljalo od več strani na njega, tako da je ena krogla kakih 50 cm nad njegovo glavo šla skozi zvonik, a ne zdi se mi vredno, se pričakati z omenjenimi lažniki, ki so pod omenjenim člankom podpisani.

V Gorjah ob Zilji so se za nemško Koroško podpisali sami nemčurji. Bog daj pravici moč!

Gorje ob Zilji. Posestnike Filipa Pichlerja, Valentina Čurbalta in Pavla Fina so nemški orožniki odgnali. Prvega so gnali štirje kakor roparja v Drevlje pred komisijo, kateri je predsedoval bivši župan, ki bi rad prišel v „Nemški Koroški“ zopet na stolič. Na ravno isti način so prignali drugega. Tretjemu so držali revolver na prsi in ga prisilili, da jih je moral peljati 2 uri daleč v Blače in nazaj. Sicer so jih zopet izpustili in se jim zdaj prilizujejo, češ, da so storili le svojo prokletost dolžnost „radi miru v deželi“.

Gorje ob Zilji. Organist je streljal iz zvornika, ko je razobesil slovensko zastavo. Tako vpijejo nemčurji in kimavci jim kimajo. Koga je streljal? Ali mračnike? Nesel je zastavo z drogom po ozki lestvi na stolp, pa bi naj še puško nosil! In če je zastavo kot znak slovenske vasi razobesil — ali je zagrešil krivico? Ne!

Iz Ziljske doline nam pišejo: Gorje nam, ako pridemo pod nemško komando. To so nam pokazali nemčurji že zdaj, kaj bi bilo se le potem! Bog daj, da bi se rešilo to vprašanje na posvetu v Parizu pravilno. Pisali bi vam lahko cele knjige o trpljenju Slovencev v Ziljski dolini. Bog pomoz!

Brdo ob Zilji. Tudi v naši občini se nabirajo podpisi za združenje z Nemško Avstrijo ali za Jugoslavijo, namreč z listi, ki so od nemškega narodnega sveta v Celovcu izdani. Čudno je le to, ko se ne gre od hiše do hiše ali od vasi do vasi. V naši občini se pač to lahko zgodi, ker so hiše in vasi tako raztresene, da se lahko kaka hiša ali vas spregleda. Ali je to slučajnost, da so se samo tiste hiše in vasi spregledale, kjer prebivajo zavedni Slovenci, ali se je zgodilo to premišljeno? Lahko si misli človek, da se to ni zgodilo po zmoti, ampak premišljeno, da dobi naša občina od zunaj bolj nemško lice. Našim posilnimcem je zopet začel rasti greben in se čutijo zopet močni. V jeseni lanskega leta so bili čisto tihi. Za naše občinske može se tale nemški pregovor: „Gescheit muss man sein, groß ist man bald genug“, prav dobro prileže.

Zahomec ob Zilji. Vsled slabih zvez je došel list „Slovenec“ od 19. t. m. šele 23. in z ogorčenjem čitamo tu pripovedovanje orožniškega narednika Joba, ki je srečno ubežal iz nemškega ujetništva. Job omeni namreč, da je nemški nadporočnik, ki mu je ugrabil svoto 966 K, obleko, perilo itd. doma iz Zahomca. Proti temu odločno protestiramo vsi Zahomčani. Zahomec ni nikdar vzgajal svoje sinove, da bi pobijali svoje brate, sotrpine, in ravno Zahomec je bil prvi v tužnem Korotanu, ki je trpel pod poveljstvom tega poročnika. Ravno od njega smo bili zahomski može označeni še pri Italijanih kot „politično sumljivi“. Sicer smo tega že vajeni od začetka vojske. Že takrat smo bili sumljivi, da smo podpirali Srbe, ter označeni z znamko „črni Zahomčani“; in radi tega smo kot vojaki marsikaj pretrpeli v vojni službi. V pojasnilo in popravek omenjenega članka poročamo: Omenjeni „nadporočnik“ ni Nemec, ampak žalibog sin slovenske matere, nemčur iz Strajčevsi (Hohenthurn), ne pa iz Zahomca.

Smihel nad Pliberkom. Ker je moral svoj čas v „Miru“ naznanjeni letni občni zbor tukajšnjega „Slov. kat. izobraževalnega društva“ dne 19. januarja vsled nepričakovane ovire izostati, naznanjamo, da se bo vršil občni zbor izobraževalnega društva gotovo v nedeljo, 16. febr., ob 3. uri popoldne v dvorani Šerčerjeve gostilne. Ker je na sporedu jako zanimiv govor in igra, pričakujemo, da se ga bodo zavedni Slovenci in Slovenke v največjem številu udeležili. Odbor.

Bistrica v Rožu — Sveče. Dajte nam, kar je našega — to je bilo geslo jugoslovanskih čet, ko so prišle reševati tužni tlačeni Korotan. Ni bil njih namen nasilje in ropanje — kakor trdijo to Nemci — ampak vezala jih je sveta dolžnost, dolžnost rešenja tlačanih bratov, katerim Nemci kljub temu, da je že skoro vsem narodom zasvetilo solnce svobode, nočejo odvzeti težke okove, katere nosijo ubogi trpini že stoletja na svojih žuljavih rokah in obupno kličejo brate onkraj Karavank na pomoč. Ni jim torej šlo v glavo zasedanje slovenske Koroške po četah mlade Jugo-

slavije. V svoji stari že po vsem svetu znani germanski oholosti so najprvo nastopili s silo proti maloštevilnim, mirnim slovanskim posadkam in jih iz našega slovenskega Roža tudi pregnali. To so se tedaj radovali bistriški gospodje in ž njimi njih nemčurski podrebniki v Svečah. Ves dan so se smeje postavljali po cesti — češ, zdaj smo pa mi kapo. — Eden je celo praznoval. Celi dan ni bilo treba poslom prijeti za nobeno delo. Bilo je tedaj tako veselje med njimi, da bi si človek kmalu mislil, da se obnavljajo „slavne“ turške zmage v letu 1912. Pa temu nedolžnemu veselju je bilo kmalu konec. Prišli so namreč Amerikanci in so ustavili njih zmagovalni pohod. Prepričali so jih, da so časi sile že prešli in da je treba poravnati vsaki spor mirnim potom. Nemci so se temu udali, posebno ko so jim zatrdili Amerikanci, da se hočejo osebno prepričati o razmerah v našem ozemlju in da napravijo demarkacijsko črto. Tedaj pa so postali gospodje na Bistrici pozorni. Pomislili so namreč, da je Bistrica nemški jezikovni otok in to bo zdaj treba dokazati. Dosedaj je bilo to lahko, ko je bilo to samo na papirju, svet je čital in bil prepričan, da so Nemci res živi plot do Celovške kočice (Klagenfurter Hütte), saj imajo še tam v poletnem času svojo trdnjavo. Amerikanci pa pridejo osebno sem, treba se bo potruditi in jih prepričati, da je temu res tako. Začela se je zdaj gonja, gonja za eksistenco. Cela vrsta fakinov je tekala noč in dan od hiše do hiše in pobirala podpise za Nemce. Vršilo se je to delo večinoma z lažjo in sleparijo. Zgodilo se je v eni hiši, kjer je bila doma samo slepa starka in fakina, ki je prišel, še poznala ni, da jo je ta pridobil za podpis samo z lažjo, da je on poslan od amerikanske komisije in da on pobira podpise za Slovence. Žene, katerih može so padli ali pa so se ujeti, so strašili s tem, da ne dobijo podpore, ako se ne podpišejo. Tako so nasleparili nekaj glasov. Hvala Bogu, pa so naleteli večinoma na zavedne ljudi, kateri so jih kratkoma odslovili. Smejijo se celo v Svečah, da je neki mož, ko je prišel agitatorček v njegovo hišo, vzel kar cokljo z noge in mu pokazal pot do Bistrice. Posnemanja vredno. Prišla je komisija. Prišla je tako nenadno, da nikdo ni bil pripravljen za sprejem. Tedaj pa se je pokazala resnica. Kjer se je ustavila komisija, povsod je naletela samo na zavedne Slovence, ki že komaj čakajo, kdaj jih sprejme mati Jugoslavija pod svojo zaščito. Niti enemu Nemcu se ni dalo zastopati nemško „večino“ na Bistrici. O enem pač pripovedujejo, da je v zadnjem trenutku, ko se je komisija že peljala skozi vas, šele letel po cilindru in frak, ker je tej vrsti obleke pripisoval posebno privlačno silo, pa je prišel že prepozno, drugi pa je v svoji nacionalni razburjenosti začel kričati za komisijo „Heil Amerika“. To je tista žalostna historija v „nemškem“ Rožu. Ne duha ne sluha o nemštvu nikjer, le mrtve cunje, ki so visele iz nekaterih oken na Bistrici in ki zdaj nimajo več nikakega pomena, so pričale, da je dežela pod vplivom valpetskega biča in da jo je treba rešiti. Navdušen „živio“ našim zavednim možem in ženam, ki se kljub nemškemu gospodstvu niso bali pokazati svojega slovenskega prepričanja; le tako naprej, pa bomo kmalu svobodno dihal. Ne dajte se več motiti od nemških agitatorjev, ampak vzemite kar cokljo z noge in jim pokažite vrata. Pomislite pa, da nam sije luč zlate svobode samo v Jugoslaviji in da nas samo ona odreši stoletnega suženjstva in zatiranja od strani nemških pri-vandrancev in njih podrebnikov — narodnih izdajalcev. Na svoji zemlji smo sužnji tistih, ki jih je veter prinesel iz severa. Zatorej proč ž njimi, naj poletijo nazaj, in zacelimo si rane, kateri smo si sami zadeli. Če se bomo bali groženj, bomo ostali za vedno sužnji. Vrzimo torej jarem, katerega so nam natakili na vrat Nemci, da se bo razdrobil v prah. Kvišku glavo, kvišku srce, ne boj se brat, bliža se nam slava gosposvetska. Zaveden fant iz Sveč.

Iz Rablja pri Trbižu smo sprejeli poročilo, da laška cenzura sežge vse slovenske liste in slovenska pisma. Ljudstvo ne dobiva naših listov. To je zatiranje prve vrste. Dne 2. februarja so Lah brez vsakega vzroka zaprli delavca Vinka Rebenška, najbrž samo radi tega, ker je Slovenec. Tako postopajo z vsakim, kdor si upa s pravo barvo na dan. Zato je tudi samoodločba narodov v zasedenih krajih popolnoma brez pomena. Kogar imajo na piki, ga zatožijo pri laški komandi, in ti že vedo, kaj je storiti. Žalostno ulogo igrajo sosedni Nemci, ki denuncirajo Slovence. Pošten Nemec v Rablju se je izrazil: „Siti smo že prav do grla laškega nasilstva in nemškega hinavstva, ki si tukaj roke podajata.“ — Dal nam ljubi Bog že kmalu priti k materi Jugoslaviji, katera edina ima srce za nas zatirane.

„MIR“

se prodaja v sledečih trgovinah in trafikah:

V Celovcu:

Josip Vajncerl, trgovina s papirjem, Velikova cesta 5.

Amon Gollob, prodaja časnikov, Šolska ulica 5.

V Ljubljani:

Franc Šovkal, trafika, Pred škofijo 12.

V Pliberku:

Anica Mader, trgovina s papirjem.

V Celju:

Goričar & Leskovšek, trgovina.

V Mariboru:

J. Weixl, trgovina s papirjem.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu:

J. N. Kegl, trgovina z mešanim blagom.

Prosimo prijatelje našega lista, naj nam naznanijo trgovce in trafike v drugih mestih in krajih, ki jim bomo pošiljali „Mir“ v razprodajo.

Gospodarstvo.

Bankerot v Nemčiji. Kakor poročajo listi, se je znani bavarski veččak na narodno gospodarskem polju, Potthoff, v javni seji o gospodarskem položaju Nemčije izrazil tako-le: Ako ne začnemo takoj in splošno delati, utegnemo čez noč imeti državni bankerot. Imamo že nad 200 milijard dolgov. Denarja nimamo, marveč le papir.

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celovcu obrestuje vloge na knjižnice počenši s 1. svečanom t. l. do preklica po 2 1/2 %.

Koliko papirnatega denarja pride na osebo v Ljubljani? Približno 2000 K. Bankovcev se je žigosalo v Ljubljani v skupni vrednosti 98,858.493 K. Če računamo okroglo 50.000 prebivalcev, pride na osebo za 2000 K bankovcev.

G. Maks pl. Samassa je prodal svojo vilo, livarno in zvonarno Jadranski banki. S 1. februarjem je prešlo že vse obratovanje v roke novega gospodarja. Gosp. Maks pl. Samassa se preseli v Dunajsko Novo mesto.

Komunisti na Ogrskem. Proti socialnim demokratom so se vzdignili tudi na Ogrskem komunisti. Na zahodnem Ogrskem štrajka veliko tisoč kmečkih delavcev, tako da še živine ne morejo krmiti. Delavci zahtevajo razen prostega stanovanja in kurjave 25 centov žita, 2 kravi in 3000 K plače na leto.

Podaljšaj svoje življenje!

Svoje življenje je mogoče podaljšati, zabraniti boleznim, bolane ozdraviti, slabotne krepiti, omahujoče utrditi in nesrečne razveseliti!

Kaj je za vsako boleznijo?

Oslabljenost živčne moči, žalost, izguba ljubih prijateljev ali svojcev, razočaranje, strah pred boleznijo, napačen način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Je pot, da postaneš vesel, da se Tvoja nprav poživi, da zadobiš novo upanje, in ta pot se ti pokaže v spisu, ki ga dobi vsak, ki piše ponj, takoj in

čisto zastonj!

V tej drobni knjižici se razlaga, kako se v kratkem da brez motenja v poklicu nadomestiti moč živcev in mišic, kako je mogoče izboljšati in odstraniti utrujenost, slabo razpoloženje, raztresenost, oslabilost spomina, nevoljo do dela in razne brezštevne druge prikazni bolezni. Zahtevajte to pisanje, prineslo Vam bo upapolne ure.

Naslov: **Ernst Orsech, Berlin S. W., Markgrafenstraße 63, odd. 477.**

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 15.000.000.

Rezervni sklad: K 4.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

Raznoterosti.

Lakota povzročila nemire v Lincu.

Dne 4. t. m. so se pričeli radi lakote v Lincu nemiri. Za cel teden so dali na osebo samo 10 dekagramov mesa. Začetkoma se je demonstracija vršila mirno. Pozneje je pa množica naskočila in oropala trgovine za živež. Dne 5. so razglasili po mestu, v okolici in v Urfahru preki sod. Popoldne je vdrila množica v magacin, kjer je bil shranjen sladkor. Trgovci so deloma sami razdelili med brezposelne svoje zaloge. Iz Dunaja so mislili poslati 1200 žandarjev, toda vojaški svet se je izrekel proti temu in je dejal, da je sam dovolj močan, da vzdrži red. Tudi v okolici in v Welsu plenijo tolpe, ki se vlačijo od hiše do hiše, od vasi do vasi. Vojaški svet v Lincu je prevzel prehranitev prebivalstva. Ustavljajo kmečke vozove, ki vozijo v mesto, in rekvirirajo, kar je na njih. Plačuje pa okrajno glavarstvo. Dne 8. so razposlali po Lincu letake, ki so vabili h komunističnemu zborovanju. Ker so se bali, da bi množica ne navalila na banke in kreditne zavode, so postavili pred ta poslopja strojne puške. V soboto, dne 9. t. m., so aretirali v Solnogradu vodjo spartakistov Aleksandra Uhrmanna, ki ga dolžijo, da je povzročil nemire v Lincu. Tudi v Solnogradu je hotel uprizoriti enako. Izjavil je, da prihaja 300.000 boljševikov iz Rusije, ki naj bi v Avstriji zanetili meščansko vojno.

Ljudsko štetje so napravili Čehi v Brnu na Moravskem. Našteli so 38,8 % Nemcev, 57,2 % Čehov, 4,5 % židov in 0,6 % drugih. Še leta 1918. je baje v Brnu bilo 63 % „Nemcev“. — Kaj pa, ko bi v Celovcu napravili nepristransko in pravično ljudsko štetje? Koliko Nemcev bi našteli?

Pri preselitvah ali premestitvah naj se naznani poleg novega naslova tudi stari naslov ter številka, ki je tiskana v zgornjem kotu naslovne pasice (nad imenom).

Listnica uredništva.

V Sp. Dravograd: Vabilo na shod je došlo prepozno in ga nismo mogli priobčiti. Gradivo za list mora biti najkasneje do srede jutraj v Celovcu. Sedaj pa so s pošto težave in veliko stvari dojde prepozno. — **Brdo ob Zili:** Pobiranje podpisov za Nemško Avstrijo ali Jugoslavijo ni naročila ameriška komisija, to pobiranje so Nemci sami napravili in je za mirovno konferenco brez pomena. Poročajte nam pridno novice iz Vašega kraja! Pozdravljeni! — **V Vogrče:** Veseli nas, da ste se srečno vrnili na svoj dom in da se veselite doma ter izvršujete zopet svojo mlinarsko obrt. Ali poznate tisto koroško pesem? Oj te mlinar pod klancem — on pa melje Gorjancem? Priporočamo se Vam za dopise! Pozdravljeni! — **Dopisnikom:** Ko zveste za novico, sedite in napišite dopis ter ga odpošljite! Ne čakajte do prihodnje nedelje ali pa do nedela. „Mir“ mora najprej izmed vseh listov zvedeti za novice — potem bo dober list. Razumeli? S pošto so sedaj težave, zato je hitrost nujna. Polža smo že dovolj dolgo jahali. — **G. J. M. v B.:** Vašega „poziva“ nismo vrgli v koš, ampak ga bomo objavili. Ker prostora pomanjkuje, izide šele v prihodnji številki. „Trst in Goriška“. To ni originalna misel, to stvar so propagirali že drugi listi — dosedaj brez uspeha. „O roparjih“ je ponavljanje — zato nismo objavili. Če nam poveste kaj novega, bomo objavili. Papir je drag. Hvala za krepko sotrudišstvo, ostanite zvesti listu in nam! Srečno pozdravljeni!

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družba sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Dekla

ki zna samostojno gospodarsko delo opravljati, se sprejme (poleg kuharice) v župnišče v celovski okolici. Plača po dogovoru. — Oglasila sprejme upravništvo lista „Mir“ v Celovcu.

Kuharica

na župnišče se sprejme od 1. marca. Ponudbe z zahtevami na upravništvo lista „Mir“ v Celovcu pod „Kuharica“.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Vabilo

na

občni zbor

posojilnice:

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

ki se vrši

v četrtek, dne 27. februarja 1919,

ob 10. uri dopoldne,

v prostorih posojilnice, Pavličeve ul. št. 7.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odbornikov.
3. Slučajnosti.

Odbor.

Ali imate luč?

Jako dobre karbidne svetilke, ki se prilegajo v petrolejske svetilke, kakor tudi v razne vodne čaše.

Kos stane K 15.—.

Vsako množino karbida razpošilja

Industrija za razsvetljavo

društvo z o. z.

Maribor ob Dravi,

Gosposka ulica št. 5.

Razpis natečaja.

Poštno in brzojavno ravnateljstvo SHS za slovensko ozemlje vabi s tem poštene narodne tvrdke, da se za sedaj potegujejo za sledeča dela:

- a) kovaška dela (popravljanje in izdelovanje vozov),
- b) kolarska dela,
- c) izdelovanje pečatnikov,
- d) urarska dela (popravljanje stenskih uradnih ur),
- e) sedlarska dela (popravljanje torb za pismo-noše).

K točkama a) in b) omenjamo, da se more potegovati za vsa taka dela tudi ena sama tvrdka. Natančnejša pojasnila se dobivajo v uradnih urah od 8. ure jutraj do 1. ure popoldne in od 4. do 6. ure zvečer pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani in sicer pri referentu za ekonomične zadeve, poštnem komisarju dr. Janžekoviču.

V Ljubljani, 5. februarja 1919.

Višji poštni ravnatelj:

Dr. Debelak.

Za polovično ceno 50 predmetov samo 25 kron!

Velike zaloge blaga, ki je bilo namenjeno za izvoz, pa je vsled otežkočenega prometa zaostalo, se oddajajo za polovično ceno. — Naslednjih 50 predmetov stane skupno samo 25 kron:

- 1 britev iz Solingen-jekla
- 1 žepni nož z 2 rezili
- 1 škarje za zložiti
- 1 denarnica iz imitiranega usnja
- 1 kresilo, gori brez bencina
- 1 cevka za smotke iz jantarjevega nadomestka
- 1 vratna verižica, pozlačena z obeskom
- 1 par uhanov s kameni
- 1 broža, moderna oblika
- 1 prstan, Double-zlato
- 1 bucika za ovratnico s Simili-kamnom
- 1 par manšetnih gumbov, Double
- 12 komadov dobrih remenčkov za čevlje
- 16 komadov podplatnih varovancev iz usnja
- 10 kosov pisalnih predmetov.

Pošilja proti povzetju

Jakob König

DUNAJ III/291, Löwengasse 37 A.

Hočete biti od svojega

revmatizma

korenito ozdravljeni? Na tisoče že ozdravljenih!

Bolečine v členih in sklepih, otekli udje, pohabljeni roke in noge, pikanje, bodenje, nategovanje v raznih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatične in protinove bolezni.

Za ozdravljenje Vam ponujam naravni izdelek!

Nobenega splošnega sredstva, ampak zdravilo, kakor je nudi bolnemu človeštvu dobra mati narava.

Vsakemu brezplačno za poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam svoje sredstvo in svoj poučen spis zastonj. Boste moj hvaležen pristaša.

Ekspedicija operne lekarne, Budimpešta, VI. oddelek 253.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.